

Dieses Heft gehört:

aus Klasse:

Gruppe Nr. :

Bus:

Begleiter:

Herzlich willkommen in Köln !

Klassenfahrt 3H/3V 2011

L. Post
K. Richter
M. Santee
M. Strijbis

Berger Scholengemeinschaft

Was machen wir heute?

Het belangrijkste doel vandaag is, dat je onze Oosterburen bezoekt en dat je met een aantal van hen in contact komt. Je maakt een klein stukje Duitsland mee en je ziet hoe het dagelijks leven zich hier afspeelt. We wensen je alvast een hele leuke dag!

de sectie Duits

In de bus wordt het programma uitgelegd en de opdrachtenboekjes worden uitgedeeld.

10.30 – 11.00 uur aankomst:

- plek aanwijzen, waar de bus ons weer ophaalt om 20.30 uur!
- **De groepen van ca. 15 leerlingen gaan bij hun toegewezen begeleiders staan.**

aansluitend: De groepjes vertrekken:

- Elk groep heeft een eigen programma.
- Elke groep wordt begeleid door 2 docenten.
- Je vertrekt vanaf de Dom en je eindigt daar ook weer.
- De opdrachten maak je in kleine groepjes van max. 5 leerlingen
- De verschillende onderdelen duren ongeveer 1,5 à 2 uur.
- Tijdens de wandeling beslis je met de groep en de docenten of je ergens langer wilt rondkijken of iets wilt eten/drinken enz.
- Vanaf 17.00 uur heb je tijd tot 20.00 uur om de stad te bekijken, te winkelen, kerstmarkt te bezoeken en om een hapje te eten.
- Om 20.00 meld je je bij de dom.
- We lopen gezamenlijk naar de bus. Stap in de bus waar je op de heenreis ook inzat.
- We vertrekken stipt om 20.15 uur!!!
- Na afloop neem je het opdrachtenboekje mee naar huis. Uiterlijk 8 januari lever je dit in bij de vakdocent.

Tijdschema:

Onderdeel 1 : 11.00 – 13.00 uur

Onderdeel 2 : 13.00 – 15.00 uur

Onderdeel 3 : 15.00 – 17.00 uur

In het boekje vind je de opdrachtevellen op de volgende blz.:

wandeling	Blz. 7 t/m 11
chocolademuseum	Blz. 12 t/m 14
dom	Blz. 15 t/m 17
Interviews	Blz. 18 t/m 19
Plattegrond	Blz. 20

Groepsopdrachten

Tijdens de excursie moet je vandaag een aantal opdrachten uitvoeren.:

Tussen 10.30 uur en 17.00 uur:

- * je maakt een wandeling. Tijdens het wandelen maak je de opdrachten uit je boekje.
- * je bezoekt de dom en je maakt de opdrachten die erbij horen.
- * je bezoekt het Chocolademuseum en maakt de opdrachten die erbij horen.

Na 17.00 uur:

- * 2 interviews afnemen
- * Ansichtkaartje sturen.
- * Stationsopdracht

Schrijf in het Duits op het kaartje je eerste indruk , die je van Keulen en van deze dag hebt.

Stuur het kaartje naar:

Berger Scholengemeenschap

t.a.v. mevrouw Richter, mevrouw Post of mevrouw M. Strijbis

Rondelaan 34

1861ED Bergen

DIE NIEDERLANDE

Stationsopdracht:

Als je om ca. 17.00 in Berlin Zoo wilt zijn. Hoe laat moet je dan uit Keulen vertrekken?

.....

Welke trein (treinnummer) heb je nodig?

.....

Wat is het Duitse woord voor perron?

.....

even voorstellen : Köln

Ze zijn gek op carnaval, drinken hun eigen bier, praten trots hun stadsdialekt en hebben zo hun eigen manier om met humor en gelatenheid door het leven te gaan. En als ze elkaar moed in willen spreken, zeggen ze: "Arsch huh und Zähng ussenander" ("kont omhoog en tanden uit elkaar", oftewel opstaan en je mond opendoen).

De Keulenaren (ca. 1 miljoen) staan bekend als opgewekte types die wel van een praatje houden. Daarnaast heeft de stad een naam van tolerantie en

openheid opgebouwd. "Jeder Jeck is' anders" ("elke gek is anders") zeggen ze hier. Misschien mag je Keulen daarom wel het Amsterdam van de deelstaat Nordrhein-Westfalen noemen.

Keulen

Keulen is de op drie na grootste stad van Duitsland. Het is beroemd geworden door drie dingen: de Dom, het carnaval en "eau de cologne" (een soort parfum, nu vooral nog in gebruik bij oude vrouwtjes...). Het was al ten tijde van de Romeinen een van de belangrijkste steden van West-Europa. Tegenwoordig is de stad vooral bekend door grote kunstmusea, meer dan honderd kunstgalerieën en door een hele reeks radio- en televisiebedrijven (o.a. WDR, RTL, VIVA enz.), die allemaal vanuit Keulen produceren en uitzenden.

*In het **Römisch-Germanisches Museum**, direkt naast de Dom, kun je allerlei overblijfselen uit die tijd bewonderen. Beroemd is het vloermozaïek, dat je al van buiten af kunt bewonderen.*

Rare jongens, die Romeinen....

In Keulen loop je letterlijk over 2000 jaren geschiedenis. De stichting van de stad hebben de Keulenaren te danken aan een vrouw! Agrippina, de vrouw van keizer Claudius, zorgde ervoor dat het plaatsje "Colonia" stadsrechten kreeg. "Colonia Claudia Ara Agrippinensium" (CCAA) luidde destijds de officiële naam. Deze nogal onhandig lange naam werd in allerlei talen ingekort tot bijv. Colonia, Cologne en het Nederlandse Keulen. Onder en boven de grond vind je nog overal sporen van de Romeinen. Zo hadden de Romeinen een gigantische waterleiding aangelegd, die vers bronwater uit de Eifel naar de stad bracht. Voor die tijd een geweldige uitvinding!

Even de bisschop eruit gooien...

De stad werd al snel zo groot en belangrijk, dat Karel de Grote in de 8^e eeuw het bisdom Keulen oprichtte. De Keulenaren zelf hielden het een paar eeuwen uit met de diverse machtige bisschoppen, tot ze de laatste bisschop aan het einde van de middeleeuwen de stad uit joegen.

Later richtten de burgers een eigen gemeenteraad met burgemeester op. Keulen werd een vrije en onafhankelijke stad.

Gek op kerken....

Maar liefst 12 grote Romaanse kerken herinneren aan de tijd van de Romeinen. De bekendste kerk is de **Dom**. Deze enorme Gotische kerk staat vlak naast het centraal station en is op veel plaatsen vanuit de stad te zien.

De bouw van de Dom: kwestie van 600 jaar geduld...

De gelovigen in Keulen en omstreken konden hun geluk niet op, toen in het jaar 1164 de overblijfselen van de Heilige Drie Koningen na een lange reis in de stad aankwamen. Deze overblijfselen werden als relikwieën vereerd en verdienden natuurlijk een prachtige kathedraal!

In het jaar 1248 wordt begonnen met de bouw van deze Dom, maar 300 jaar later was de fut er toch wel uit en werd de bouw stilgelegd. Het gebouw was nog lang niet af, maar het begin was er.

Eeuwenlang stond er een halve kerk in de stad. Links zie je de onderkant van een van de grote torens met een kraan er op. Op dit plaatje (uit 1794) zijn de middeleeuwse stadsmuren nog intact.

Vanaf 1860 is er weer voldoende geld om de draad op te pakken. De originele bouwtekeningen waren gelukkig nog voor een groot deel bewaard gebleven. Zo'n 20 jaar later werd de Dom – na in totaal 632 jaar “bouwtijd” - met een groot feest in gebruik genomen.

*Wenn ich su an ming Heimat denke
Und seh' den Dom su vür mir ston
möch' ich direkt op Heim an schwenke
Ich möch' zo Fooss noh Kölle jon!*

Als ik zo aan thuis denk
En zie de dom zo voor me staan
Wil ik meteen naar huis toe
Ik wil te voet naar Keulen gaan

*Sindsdien is de **Kölner Dom** een top-attractie voor toeristen. Je kunt een wandeling door de kerk maken, een van de Domtorens beklimmen en van een prachtig uitzicht genieten.*

Einkaufsbummel oftewel: winkelen!

Let op: in de meeste opdrachten kom je ook wel langs een aantal van de bekende winkelstraten.

- **Hou je van de grote, bekende winkels en warenhuizen? (C&A, H&M enz.)**

*... dan moet je in de voetgangerszones **Hohe Straße** en de **Schildergasse** zijn. Nog meer winkels vind je als je verder loopt in de Schildergasse tot je op een groot marktplein uitkomt, de **Neumarkt**. Daar zijn ook diverse passages te vinden.*

- **Iets anders dan “de Mac”?**

*... aan de **Rijnpromenade** vind je o.a. het Haxenhaus, en veel andere cafétjes enz.*

- **Hou je van kleinere, gezellige “oude” straatjes en winkeltjes?**

*... dan moet je meer in de buurt van de **Alter Markt** en de grote kerk **St. Martin** zijn, doorlopen naar de **Heumarkt**.*

- **Alternatieve (mode), kleinere en goedkope winkeltjes**

*... vind je in de **Ehrenstraße**, **Benesis-**, **Apostelstraße** en in de **Breite Straße**.*

*... “Klein Istanboel” vind je in de **Eigensteinstraße** en **Weidengasse**.*

- **Goedkope CD's (vooral ook aanbiedingen van de top-40) in een gi-gan-tische winkel: SATURN MUSIC DOME, Hansaring 97**

VVV

Het Köln Tourismus Office vind je recht tegenover de Dom. Daar kun je ook posters en folders krijgen/kopen.

Geld

Je kunt bij de betaalautomaten van alle grotere banken pinnen.

Bellen

naar Nederland bellen: eerst 0031, vervolgens de eerste 0 van het telefoonnummer weglaten.

Wandeling door Köln

We beginnen onze wandeling natuurlijk bij **de dom**.

In het verlengde van het Domforum ligt **de Wallrafplatz** met het stamhuis van de **WDR** (West Deutsche Rundfunk). Als je eens een kijkje achter de schermen van de wereld van de media wilt nemen dan is een bezoek aan de kantine van het omroepgebouw (Café Campi) een aanrader.

Tegenover de WDR ligt het kleine steegje **Am Hof**. Hier zijn veel kroegjes en restaurantjes. De **Heinzelmännchenfontein** voor het in 1904 gebouwde Brauhaus "Früh" vertelt het verhaal van geheime helpende handen en een nieuwsgierige kleermakersvrouw. Volgens de sage strooide de vrouw van de kleermaker erwten op de keldertrap. Ze dacht daardoor de onbekende helpers die 's nachts het werk kwamen opknappen waarvoor anderen overdag te lui waren, te ontmoeten. De kabouterijtjes struikelden en verdwenen tot grote ergernis van de luiertje voor altijd. De fontein toont hoe de kleermakersvrouw de gevolgen van haar daad in het licht van de lantaarn bekijkt.

Opdracht 1: Maak hieronder een schets van deze voorstelling.

Vorbij de zuidzijde van de dom gaan we in de richting van het stadhuis. Hier ligt de **Roncalliplatz**. Wandel door de **Unter Goldschmied Straße**.

Na een klein stukje lopen zie je bij de kruising:

Opdracht 2:

Wat is dit?

.....

Wat hebben ze er later aan veranderd?

.....

Na ongeveer vijf minuten kom je op de **Rathausplatz**. Hier ligt de bron van de 2000-jarige geschiedenis van Keulen. Hier kun je aan de renaissancegaanderij van het stadhuis en de symboolfiguren op de stadhuistoren zien, dat Keulen een rijke stad is geweest.

Opdracht 3: vraag over het historische stadhuis

De gevels van het stadhuis zijn versierd met beelden van historische figuren. Probeer achter de naam van één van de historische figuren te komen. Misschien moet je iemand op straat vragen of hij/zij het weet.

.....

.....

Loop diagonaal over het plein naar het gebouw met het opschrift "Haus Neuerburg".

Opdracht 4:

Kijk goed aan de buitenkant, rondom het gebouw.

Welk voorwerp herinnert aan het feit, dat de oorspronkelijke eigenaar een sigarettenfabrikant was?

.....

Aan de Rathausplatz ligt het **Praetorium**, het voormalige paleis van de Romeinse provinciegouverneur. De ruïnes bevinden zich in de kelder van het nieuwe stadhuis en zijn toegankelijk via een kleine ingang in **de Kleine Budengasse 10**.

Rechts in de richting van het museum **Wallraf-Richartz** zie je een glazen piramide. Daaronder bevinden zich de overblijfselen van het **Mikwe**, het vroegere joodse badhuis. Hier was de joodse wijk ook gelegen, totdat de joden in 1424 voor eens en voor altijd uit Keulen werden verjaagd.

Ga via de **Martinstraße** naar de **Gürzenichtstraße**. Sla daar linksaf richting **de Rijn**.

Links zie je eerst de **Heumarkt** en voor je zie je de **Deutzer Brücke** en. De brug werd tijdens de oorlog verwoest en kort daarna weer opgebouwd. We gaan de brug niet over. Maar slaan linksaf.

Opdracht 5:

Noteer de naam en het internetadres van het bedrijf, dat de rondvaarten verzorgt.

.....

Tot hoe ver kun je met dit bedrijf – met overstap – varen vanaf hier?

.....

We komen nu in **de Altstadt** in de **Markmanngasse**. Laat het standbeeld van Friedrich III achter je en ga via een klein steegje tussen het restaurant Maredo en een kiosk naar de **Eisenmarkt**. Op dit plein staat het **Hänneschen-Theater**. Dit theater werd in 1803 opgericht voor voorstellingen met stokpoppen.

Opdracht 6: vraag over het beeld voor het theater.

Wie zit er op het bankje voor het theater? Wat was zijn beroep?

Ook hier geldt, dat als je het antwoord niet weet, je het aan iemand op straat moet vragen.

.....

.....

.....

Terug in de Markmanngasse loop je via de Rijnpromenade (langs de Rijn) naar de **Fischmarkt**. Sla daar linksaf. Langs kroegen en restaurants bereik je via een kasseienweggetje de **Lintgasse**. Vervolgens kom je uit bij de romaanse kerk **Groß St. Martin**. Rechts van deze kerk staat de **Schmitzsäule**. Deze zuil bestaat voor een gedeelte uit de resten van de Romeinse muur en duidt de hoogst gemeten waterstand van de Rijn (1784) aan. Bovendien stelt hij de blonde Ubiermeisjes voor die hier ooit aanpaptten met de Romeinse legioensoldaten. Op deze manier ontstond de stamboom van de Keulse “oerfamilie” Schmitz. (Er staan in het Keulse telefoonboek meer dan 3000 mensen met de naam Schmitz).

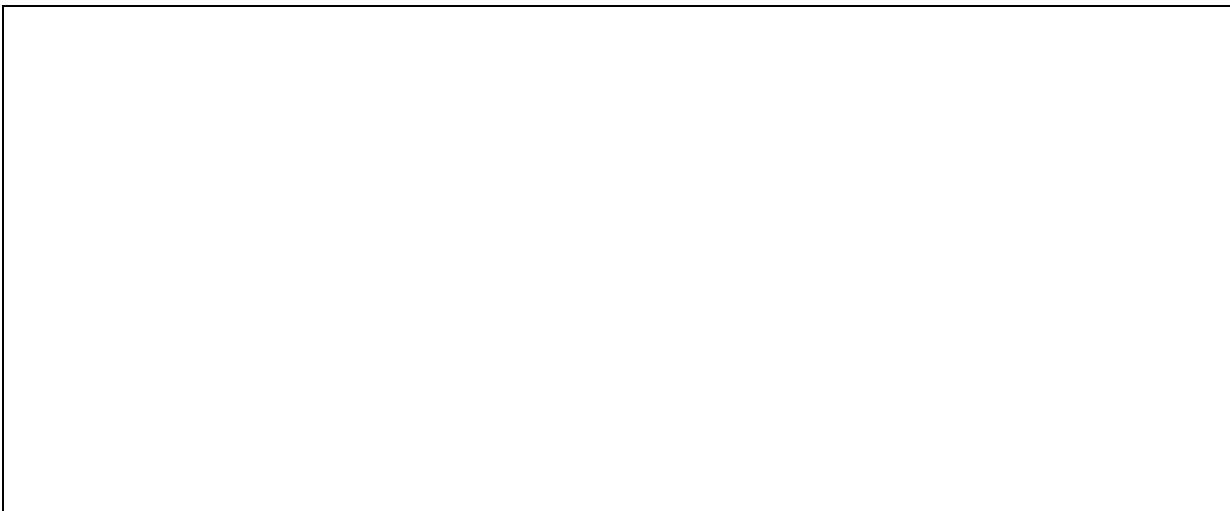
In de hoek aan de achterkant van het **Gaffel-huis** staan op een klein pleintje **Tünnes und Schäl** in een diep gesprek gewikkeld. De twee bronzen beelden zijn het oerbeeld van de talrijke Keulse moppen en grappen. Tünnes (Anton) is de eenvoudige maar sluwe “simpele” boer van buiten de stad en Schäl, gekleed in een mooi pak met hoed is de beschaafde maar sluwe stadsmens. De Keulenaren houden van Tünnes en als je over zijn neus wrijft en tegelijkertijd een wens doet, zou deze ook in vervulling gaan.....

Opdracht 7: maak een tekening van Tünnes und Schäl

We lopen terug in de richting van de Rijn. De Lintgasse vertakt zich op een gegeven moment rechts in het kleine steegje **Auf dem Rotheberg**. Via een paar trappen kom je op het **Rote-Funken-Plätzchen**. Op een bronzen bord staan de (on)deugeden van de Keulse carnavalsvereniging.

Opdracht 8: Maak een foto van je groep voor dit bronzen bord

Tegenover het gedenkteken staat het **Haus Delft**, één van de best onderhouden patriciërshuizen.

Het poortgewelf van huis nummer 11 kijkt uit op de **Ostermannplatz**. Hij is de auteur van vele verhalen en carnavalsliederen. Hier bevindt zich ook een fontein die naar hem werd genoemd en werd versierd met figuren uit zijn werken.

Als afsluiting van de wandeling gaan we naar de **Alter Markt**. Loop via het portiek tussen het Martinszwembad en de tapasbar "Rosendorn" links door de **Lintgasse**. We bereiken dan de Alter markt.

Opdracht 9 vraag over figuur in dakgoot

Ga op zoek naar huisnummer 24. Kijk omhoog. Aan de gevel hangt “iemand”.

A. Wat doet die persoon?

.....

B. Waarom zou hij dat doen?

.....

De bronzen figuur heet **Kallendresser**. Er wordt gezegd, dat het hier om een politieke eenmansactie gaat. Het mannetje toont aan de hoge pieten in het stadhuis (links) en de clerus in de Groß Martin kerk (rechts) zijn minachting.....

In het midden van het plein herinnert de **Jan-von-Werth-fontein** aan een Keulse held. Als arme knecht werd hij door zijn geliefde Griet afgewezen. Toen hij als rijke en hoog onderscheiden generaal uit de Dertigjarige Oorlog terugkeerde had Griet spijt van haar beslissing in het verleden. “Had ik het maar geweten....”, zou zij gezegd hebben.

De Alter Markt is tijdens het carnavalsfeest het middelpunt van de stad. Er staan dan 25.000 mensen te kijken naar de optocht. Meer mensen laat de politie gewoonweg niet toe op het plein.

Route naar het Chocolademuseum:

Alle groepen volgen deze route heen en terug!!!

Heenweg:

Ga vanaf het plein rondom de Dom in de richting van het Römisch-Germanisches Museum. Loop naar beneden naar de Rijnpromenade en loop vanaf daar stroomopwaarts.

Loop helemaal door (ca. 10 minuten lopen) – onder de grote brug door – totdat je dit gebouw tegenkomt, waarin het chocolademuseum Imhoff Stollwerck gevestigd is. Ga de brug over naar het gebouw.

Ga het museum in. Daar wacht je even totdat de begeleiders de entree hebben betaald.

Maak tijdens het rondkijken in het museum de volgende opdrachten.

**LET OP: JE MAG ABSOLUUT NIET DE KASTEN ALS ONDERSTEUNING GEBRUIKEN.
GA OF OP DE GROND ZITTEN OF GEBRUIK ELKAARS RUG DAARVOOR!!!**

De opdrachten staan op de volgende bladzijden.

Maak tijdens het rondkijken in het Chocolademuseum de volgende opdrachten:

Opdrachten en vragen

Meteen in het begin van het museum, zie je aan de rechterkant een tentoonstelling. Hier vind je informatie die te maken heeft met de eerste vraag.

1. Beschrijf in 4 stappen het productieproces van cacaoboon tot cacao.

.....
.....
.....
.....

2. Waarom is er een tuin (links achter het glas) bij het chocolademuseum?:

.....

3. Hoe worden paas- of kerstfigurengemaakt?

.....

4. Waar vind je de chocoladefontein?

.....

5. Welke oude technieken vind je in dit museum om chocolade te maken?

.....

6. Noem de 3 volken waarvoor chocolade een heel belangrijk product was.

.....

.....

.....

7. Noem 4 merken uit de geschiedenis die hier in dit museum worden tentoongesteld.

.....

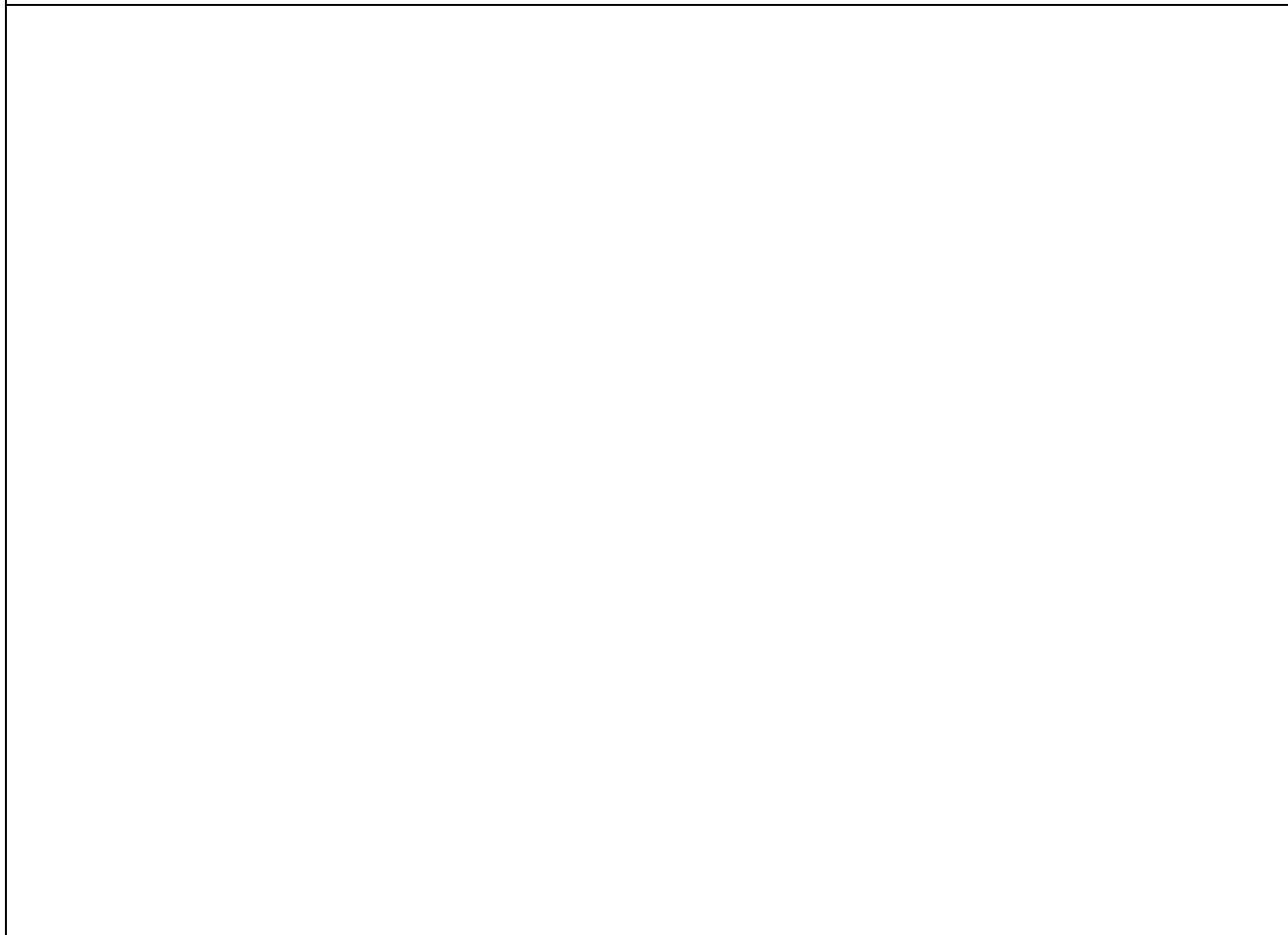
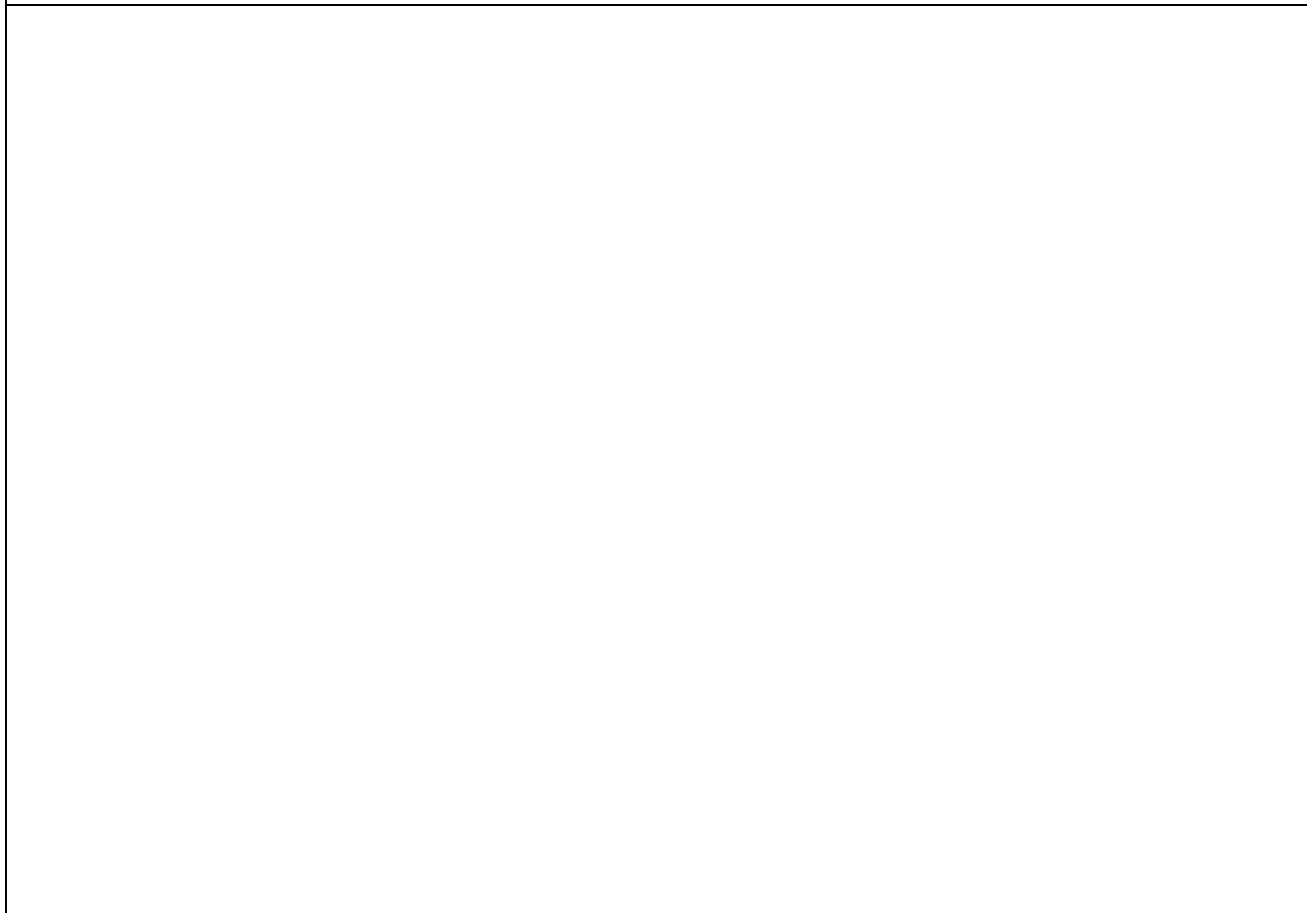
8a. Zoek de cosmetische producten in het museum. Noem 2 producten die van cacao worden gemaakt.

.....

b. Waarvoor wordt het gebruikt.

.....

9. Teken op dit blad twee reclameborden na.

De DOM

Beantwoord tijdens je bezoek aan de dom de volgende vragen:

1. Wat zijn de openingstijden van de toren van de kerk? _____

2. Wat kost het beklimmen van de toren? _____

3. Wanneer is de dom gebouwd? _____
4. Hoe hoog is de dom? _____
5. Teken de plattegrond van de dom:

6. Geef met een x op de tekening aan waar het altaar zich in de dom bevindt.
7. Op het altaar staat een soort gouden kist. Wat zit er in de kist?

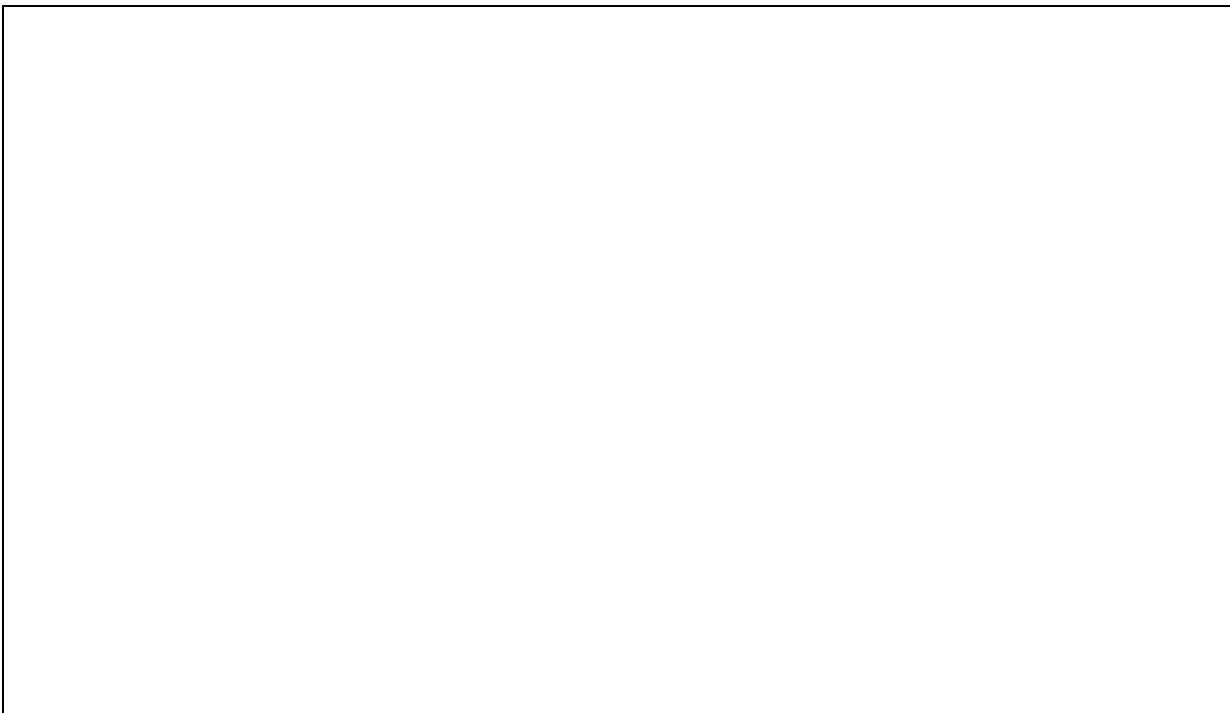
8. Beschrijf één van de glas in lood ramen. Geef dit raam met een * aan op je tekening. _____

De Dom van Keulen is de grootste kerk van Duitsland, gebouwd in de Gotische stijl. In de Gotiek werden er veel grote en hele hoge kerken gebouwd. Zo groot en hoog bouwen kan alleen als het gewicht van het dak niet op de muren drukt.

9. Als je om de kerk heen loopt en ook naar boven kijkt kun je zien dat ze een oplossing hebben gevonden om het gewicht van het dak niet op de muren te laten komen. Welke oplossing is dat? Je mag er ook bij tekenen.

10. Leg uit waarom in vroegere kerken kleine ramen zaten en in gotische kerken hele grote ramen gemaakt konden worden.

11. Gotische kerken zijn druk versierd. Teken 2 versieringen na die je aan de buitenkant van de kerk ziet. (Kijk naar ramen, torentjes, beeldjes enz.)

12. Binnen in de kerk zoek je het altaar. Waar bevindt zich in de kerk het altaar, beschrijf de plaats.

13. Ga op zoek naar het Dombild van Stefan Lochner, het ziet er als volgt uit:

Zoals je ziet is het een schildering die uit 3 delen bestaat, een drieluik dus. Meestal is het drieluik opengeklapt. Als je goed kijkt kun je zien wie de 2 belangrijkste personen zijn. De belangrijkste personen zijn: _____

Noem 2 redenen waaraan je dat kunt zien: _____

Op het drieluik zijn de drie koningen afgebeeld die Christus vlak na zijn geboorte komen bezoeken. Waar zijn de drie koningen afgebeeld? Beschrijf de plaats waar ze zich in de schildering bevinden.

Waarom heb je de drie koningen herkend? _____

Er staan figuren afgebeeld met een gouden schotel achter hun hoofd, een aureool. Hoeveel personen hebben een aureool? _____

Wat betekent zo'n aureool? _____

Interviews houden

Denk aan wat je hebt geleerd aan de hand van de checklist.

1. Je interviewt met je groepje 2 Duitse mensen die je onderweg (bijv. op de kerstmarkt) tegenkomt.
2. Vul het antwoord in steekwoorden in op het blad.
Het is NIET de bedoeling dat je het interviewblad laat invullen door de geïnterviewde zelf!
3. Werk samen: de één kan vragen voorlezen, de ander schrijven bijvoorbeeld.
4. Niet iedereen die op straat loopt wil ook “zomaar” geïnterviewd worden.
Kijk daarom eerst even goed, voordat je op iemand afstapt.
Kies mensen die kennelijk een beetje tijd hebben!
Rondom de Dom barst het van de toeristen, vaag volk, gehaast zakenlui enz. dus dat is niet de beste plek om ‘slachtoffers’ te zoeken!
5. Wees beleefd, ook als mensen niet mee willen werken! (“Schade!”)
6. Trek je onschuldigste scholierengezicht en “storm” niet “bedreigend” op mensen af!

Interviews

Schreib die Antworten in Stichwörtern auf und bearbeite die Antworten zu Hause in vollständigen Sätzen.

<p>1. Interview Köln</p> <p><i>Persönliches allerlei</i></p> <p>Name:</p> <p>Wohnort:</p> <p>Alter:</p> <p>Beruf:</p> <p>Hobbys:</p> <p><i>Köln/Deutschland:</i></p> <p>Einwohner:</p> <p>Bundeskanzler:</p> <p>Gebräuche:</p> <p>Typisches Essen:</p> <p>Karneval:</p> <p>Sprüche:</p>	<p>2. Was wissen die Deutschen von uns?</p> <p><i>Persönliches allerlei</i></p> <p>Name:</p> <p>Wohnort:</p> <p>Alter:</p> <p>Beruf:</p> <p>Hobbys:</p> <p><i>Holland:</i></p> <p>Einwohner:</p> <p>Ministerpräsident:</p> <p>Eine typische holländische Speise:</p> <p>Erfahrung in Holland:</p> <p>Ferien in Holland:</p> <p>Bekannte Niederländer (nenne 3):</p>
--	--